

z dnia 14 grudnia 2023r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2023r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2023r. poz. 165 ze zm.), oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.) **Rada Gminy w Ostrowie uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XLVI/365/22 z dnia 30 grudnia 2022r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii na rok 2023

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrów

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024r.

**Przewodniczący
Rady Gminy**

Rafał Nędza

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024**

WPROWADZENIE

Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w naszym kraju, problemy związane z nadużywaniem alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych w tym narkotyków i dopalaczy mają szczególnie negatywne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz ponoszonych przez budżet państwa kosztów społecznych i ekonomicznych. Konsumpcja alkoholu oraz używanie narkotyków mają istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób nadużywających alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, ale wpływają na całą populację, powodując wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego też działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak i problemów związanych z narkomanią powinny być przedmiotem szczególnej troski nie tylko ze strony organów administracji rządowej, ale przede wszystkim administracji samorządowej ze względu na znajomość specyfiki problemów lokalnego środowiska i podejmowanie działań adekwatnych do rodzaju i rozmiaru występujących negatywnych skutków problemu alkoholowego i narkotykowego.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Ustawa ta kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określając przy tym źródło finansowania tych zadań.

W/w ustawa reguluje ponadto funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych, ustala zasady obrotu tymi napojami. Wprowadza również regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, określa podstawy lecznictwa odwykowego.

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oparty jest na trzech wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji :

- gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalane są przez rady gmin i realizowane przez samorządy gminne. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które w ramach gminnego programu powinny realizować samorządy oraz wskazuje źródło finansowania tych zadań,
- wojewódzkie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane na szczeblu samorządów województw,
- Narodowy Program Zdrowia wskazuje zadania realizowane przez organy administracji rządowej.

Zagadnienia związane z problematyką ograniczania popytu i podaży narkotyków, realizowania działań mających na celu poprawę stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od narkotyków reguluje ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku. Ustawa ta określa również zadania własne gminy, które muszą być uwzględnione w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

Istnieją dowody na to, że mechanizmy sięgania zarówno po alkohol, jak i po narkotyki są do siebie zbliżone. Ponadto w ostatnich latach nastąpiła zmiana wzoru używania substancji psychoaktywnych polegająca na mieszanym używaniu przez konsumentów alkoholu i narkotyków, co stanowi również problem diagnostyczny w leczeniu odwykowym. W związku z powyższym zasadnym wydaje się budowanie strategii zapobiegawczych i naprawczych obejmujących zarówno legalne (alkohol), jak i nielegalne (narkotyki) substancje i środki psychoaktywne.

Dlatego też **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024** – zwany dalej **Programem** zawiera zadania własne Gminy nie tylko w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych ale także w zakresie działań zapobiegawczych oraz leczniczych, rehabilitacyjnych i reintegracyjnych dotyczących narkomanii. Tworzenie wspólnych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest również wymogiem określonym w nowelizacji ustawy o zdrowiu publicznym, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które weszły w życie 01.01.2022 roku, wprowadzając kilka zmian dla lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Istotną zmianą nowych programów jest również poszerzenie katalogu zadań realizowanych w zakresie tychże programów o działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Nowe brzmienie otrzymuje art. 4 ust.1 pkt. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z aktualnym zapisem do zadań własnych gminy należy prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.

§ 1. CELE PROGRAMU

1. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych, wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz picia alkoholu i podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz dorosłych z terenu Gminy poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Ostrów.
2. Niedopuszczanie i ograniczenie używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy Ostrów
3. Niwelowanie problemów związanych z używaniem narkotyków.
4. Zwiększanie świadomości wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat szeroko rozumianych uzależnień i nałogów.
5. Ograniczenie szkód związanych z narkomanią i innymi nałogami u osób już uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem w ich środowisku.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1. Ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów, szczególnie poprzez działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży. Pokazywanie im szkód społecznych spożywania alkoholu, palenia papierosów, hazardu i uzależnienia od telefonu, komputera i internetu oraz innych zachowań ryzykownych.
3. Konstruowanie, propagowanie i stałe utrwalenie modelu trzeźwego stylu życia oraz promocja postaw proabstynenckich.

§ 2. ZADANIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa następujące zadania dla Gminy :

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej/psychologicznej/ dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom , w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie , pomoc dzieciom z tych rodzin.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
4. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w formie gminnych programów, w tym wspieranie osób po terapii.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Opiniowanie złożonych przez podmioty gospodarcze wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych /piwo, wino , wódka /przeznaczonych do sprzedaży w miejscu jak i poza miejscem sprzedaży, pod względem zgodności z uchwałami Rady Gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (liczba punktów sprzedaży i ich lokalizacja),
7. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadanie to gminna komisja wykonuje wyłącznie na podstawie upoważnienia wystawionego przez Wójta Gminy Ostrów
8. Uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
9. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych m.in. udzielanie pomocy lecącym się alkoholikom, kierowanie na badania przez biegłych sądowych, przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym , współpraca z kuratorami sądowymi i ośrodkiem pomocy społecznej, praca w Zespole Interdyscyplinarnym
10. Szkolenie członków komisji , pedagogów szkolnych ,nauczycieli, pracowników w tym : pomocy społecznej, policji, służby zdrowia i innych osób koordynujących i realizujących Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
11. Konsultowanie osób w celu zdiagnozowania problemów wynikających z nadużywania alkoholu,
12. Rozpoznawanie potrzeb środowiska lokalnego,
13. Umożliwienie stworzenia w środowiskach młodzieżowych profilaktycznych programów edukacyjnych adekwatnych do potrzeb odbiorców poprzez:
  - wprowadzenie w szkołach uniwersalnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dot. zwiększenia świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat używania narkotyków i substancji psychoaktywnych,
  - angażowanie młodzieży do podejmowania i realizowania działań na rzecz środowiska młodzieżowego i lokalnego,
14. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży ze środowisk dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią
15. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych narkomanią, poprzez szeroką informację o placówkach specjalistycznych zajmujących się profesjonalną pomocą osobom uzależnionym

16. Wspomaganie działań wobec osób uzależnionych poprzez objęcie ich programem pomocy w leczeniu uzależnień

17. Wspomaganie działań instytucji, organizacji i osób fizycznych wobec osób z terenu gminy uzależnionych od narkotyków oraz wobec osób po terapii.

§ 3. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowie jest Wójt Gminy poprzez następujące podmioty :

-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowie

-Urząd Gminy Ostrów

-samorządy sołectw

-GOPS w Ostrowie

-policję/dzielnicy/

-służbę zdrowia

-CKiB Gminy Ostrów

-szkoły

-organizacje , stowarzyszenia i koła

Realizacja zadań Programu ma na celu ograniczenie na terenie gminy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy ,oraz zmniejszenie zagrożenia problemami alkoholowymi i zachowaniami ryzykownymi wśród dzieci i młodzieży. Aby przeciwstawić się tym problemom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje i kontynuuje działania mające na celu skoordynowanie wsparcia systematycznej działalności różnych instytucji i osób z terenu gminy , w tym głównie administracji gminnej .

§ 4. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze.

2. Zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody Podkarpackiego oraz **Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom**, a także z darowizn od osób prawnych i fizycznych .

3. Ustala się wynagrodzenie za każde posiedzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowie w wysokości 9% minimalnego wynagrodzenia wynikającego z przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 roku (Dz.U. z 2023r poz. 1893).

Warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest potwierdzenie udziału w pracach komisji na liście obecności.

4. Członkowie komisji w ramach działalności obowiązani są do następujących czynności:

a) udziału w posiedzeniach komisji,

b) udziału w rozmowach z osobami nadużywającymi alkoholu,

c) udziału w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

d) innych prac wynikających z realizacji programu.